

Congresul al VII-lea al matematicienilor români de pretutindeni

Orașul Brașov, cu frumoasa așezare în apropierea Carpaților, celebre monumente, precum Biserica Neagră, și valoroase tradiții pe tărâm cultural-artistic, a fost gazda primitoare a celui de-**Al VII-lea Congres al matematicienilor români**. Precizarea de **pretutindeni** este acum necesară, când - datorită evenimentelor din ultima jumătate de secol - peste 400 de matematicieni români, cu activitate creatoare în acest domeniu, trăiesc în afara granițelor României. Ei se află în toate continentele Terrei, având concentrare mai ridicată în Europa de Vest și America de Nord.

Urmașii spirituali ai lui *Spiru Haret*, *Gheorghe Țițeica*, *Dimitrie Pompeiu*, *Alexandru Myller* și ai elevilor acestora s-au răspândit în toată lumea unde matematica se cultivă și este reprezentată în universități sau institute de cercetare. Numai dintre cei plecați de la Universitatea "Al. I. Cuza" ne putem mândri cu 7-8 actuali profesori la câteva din marile universități ale lumii (*Paris - 2*, *Stanford - 2*, *Univ. California, Berkeley - 1*, *Notre Dame Univ.*, *Indiana - 1*, *Oxford - 1*). Date similare sunt valabile și pentru universitățile din București, Cluj și Timișoara.

Congresele matematicienilor români au debutat cu cel organizat la *Cluj*, în anul 1929, unde sufletul organizator a fost *Petre Sergescu*. Format la București și ocupând poziții profesoriale la București și Cluj, și-a încheiat cariera la Paris, în calitate de președinte al Academiei Internaționale de Istoria Științei. La acest prim congres au luat parte *Gheorghe Țițeica* și *Dimitrie Pompeiu*, atunci la apogeul carierei lor academice. Acest început a fost urmat de *congresele de la Turnu Severin* și *București*, după care a urmat o îndelungată pauză datorită evenimentelor politice din anii 1930-1945.

Congresul al IV-lea a fost organizat cu mare fast și deosebit de distinsă participare la *București*, în anul 1956. Comitetul de organizare a fost alcătuit din cunoscuți matematicieni români din acea perioadă (*S. Stoilow*, *M. Nicolescu*, *N. Teodorescu*, *Grigore Moisil* ș.a.), printre participanți aflându-se nume ca *J. Hadamard*, *A. Denjoy*, *W. Blaschke*, *L. Vietoris*, *B. Segre*, *I.N. Vekua*, *S. Eilenberg*, *E. Hille*, *M. Hukuhara*, *K. Kuratowski*, *T. Wazewski*.

Cu totul regretabil, succesul Congresului al IV-lea nu a ajutat la repetarea acestei valoroase manifestări, Congresul al V-lea având loc după 47 de ani, la Pitești.

Am participat la *congresele de la Pitești (2003)*, *București (2007)* și la ultimul, care a avut loc, la *Brașov (2011)*.

Congresul al VII-lea și-a desfășurat lucrările în perioada 29 iunie - 5 iulie, 2011, fiind organizat și sponsorizat de către un mare număr de organizații și instituții,

incluzând *Președinția României* (înalt patronaj), *Academia Română*, *Institutul de Matematică "S. Stoilow" al Academiei Române*, *Societatea de Științe Matematice din România*, *Universitatea Transilvania din Brașov*. Congresul a fost organizat și în parteneriat cu *European Mathematical Society* (reprezentată de președintele societății, prof. *Marta Sanz - Solé*, de la Universitatea din Barcelona).

Au participat peste 400 de matematicieni, în majoritate din România sau plecați din România, comunicându-și rezultatele cercetării lor în cele opt secții ale congresului. Academicianul *Solomon Marcus* a prezentat raportul *Aspects of the Mathematical Research in Romania*.

În cadrul mesei rotunde *Sistemul educațional din România* (moderator prof. *Radu Gologan*, președintele *Societății de Științe Matematice*), au participat mai mulți vorbitori, iar D-na *Marta Sanz-Solé* a prezentat succint *The European Mathematical Society*.

Am remarcat, cu satisfacție, prezența multor matematicieni, incluzând colegi români, de la universitățile: *Paris, Roma, Tel Aviv, Princeton, Purdue, Sydney, San Diego, Lund, Lausanne, Chișinău, Columbus, Madrid, Lyon, Syracuse, N.Y., Florida - Gainesville, Bologna, Grenoble, Teheran, Nancy, Leiden, Köln, Lille, Yaroslavl, Haifa, Hindu, Nice, Orlando (Florida), Toronto, Berlin, Skoplje, Bloomington (Indiana), Philadelphia*.

Comitetul local de organizare, format din prof. *E. Stoica*, prorector al Universității Transilvania, și prof. *E. Păltânea*, decan al Facultății de Matematică și Informatică, au asigurat, împreună cu matematicienii brașoveni, o reușită desfășurare a întregii manifestări, inclusiv latura socială (concertul de orgă de la Biserica Neagră, spectacolul artistic cu concursul Operei din Brașov - balet, dansuri, vizite la diverse obiective).

Desigur, participarea *Academiei Române*, prin șase membri ai Secției de Științe Matematice, și a *Societății de Științe Matematice din Romania* a contribuit la asigurarea prestigiului profesional al **Congresului al VII-lea al matematicienilor români**. Sperăm, aceasta să reprezinte o garanție pentru organizarea și desfășurarea congreselor viitoare.

Constantin CORDUNEANU
Universitatea din Texas (Arlington)
Academia Româna